

ANTAGANDEHANDLING UPPHÄVANDE AV DEL AV DETALJPLAN FÖR
FRITIDSHUSOMRÅDE INOM BJÖRSJÖHAGE M.FL. MULLSJÖ KOMMUN

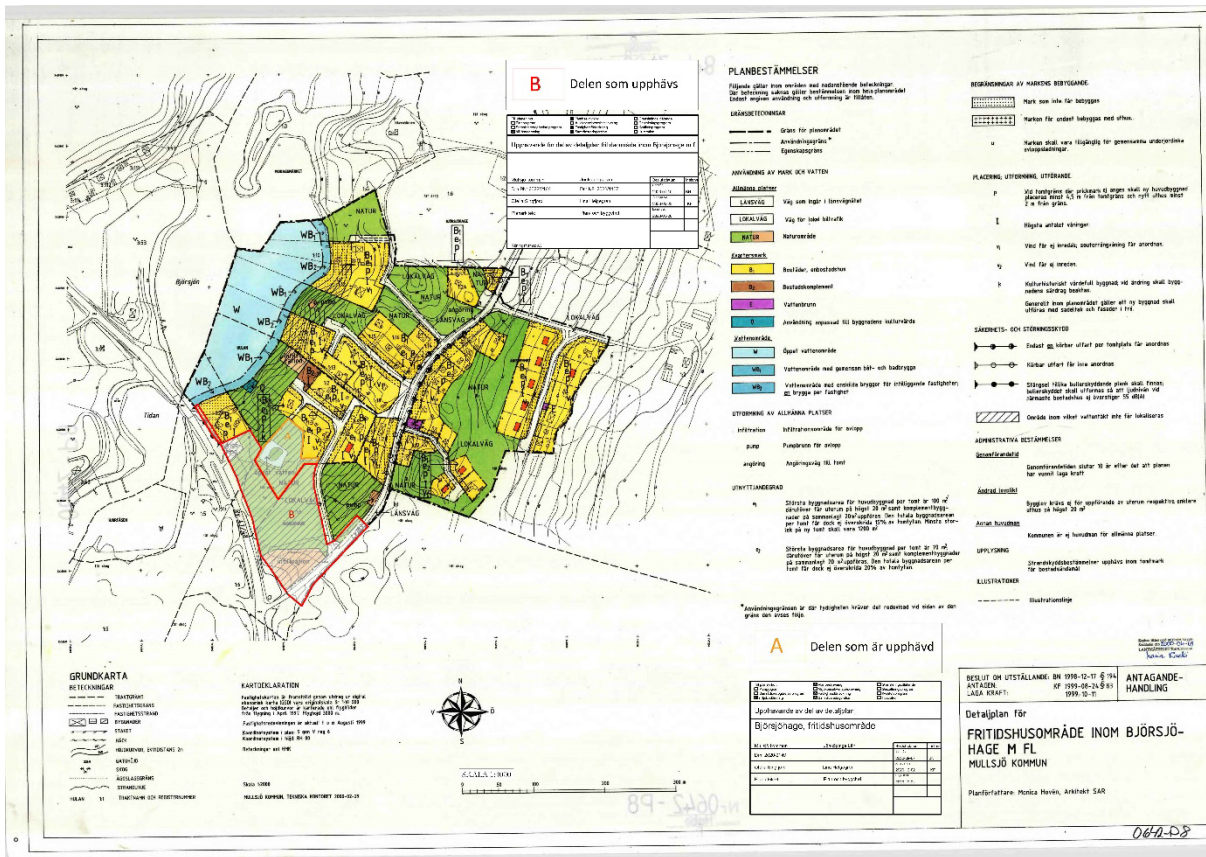

Antagandehandling

Förenklat standardförfarande

Drn BN: 2022/2168, Drn KF: 2022/1137

Laga kraft: 20/06-2023

Planbeskrivning

Upphävande av del av detaljplan för fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl.

BJÖRSJÖHAGE, MULLSJÖ KOMMUN
JÖNKÖPINGS LÄN

Sammanfattning

Syftet är att möjliggöra Trafikverkets nya vägplan för sträckan Mullsjö- Slättäng. Upphävandet av del av detaljplanen ”fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl.” har tagits fram på begäran av Trafikverket då den gällande detaljplanen inte möjliggör Trafikverkets vägplan.

Upphävandeområdet är beläget i fritidsområdet Björsjöhage, cirka 7 km norr om Mullsjö tätort och 4 km öster om Sandhem. Upphävandet berör fastigheterna Hjortåsen 2:1, Hulan 1:1 och Björsjöhage 1:20 och innefattar cirka 1,85 hektar mark.

Genom ett upphävande blir det angivna området inte längre reglerat och därmed uppstår ett planlöst läge, vilket vidare innebär att Trafikverkets vägplan är möjlig att genomföra.

Politiskt beslut

Kommunstyrelsen i Mullsjö kommun beslutade 2022-09-07 att uppdra åt byggnadsnämnden att utreda möjligheten att upprätta ny detaljplan för väg 26/47 Hjortåsen 2:1 med flera. Genom utredning av planområdets förutsättningar i relation till förväntad ny anläggning av väg har processen att upprätta en ny detaljplan för området övergått till en process för upphävande av del av befintlig detaljplan. Ett upphävande av del av ”detaljplan för fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl.” bedöms inrymmas inom det ursprungliga politiska beslutet att upprätta ny detaljplan.

Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning

Vid ett upphävande av en del av en stadsplan ska kommunen undersöka om upphävandet kan antas medföra betydande miljöpåverkan, i enlighet med 6 kap. 5 § miljöbalken. Om upphävandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Upphävandet bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Läs mer i bilagan ”Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning”.

Planhandlingar

Till planen hör:

Plankarta (plankarta för gällande detaljplan med området för upphävande skrafferat)

Denna upphävandehandling

Gällande detaljplan (akt 0642-P8)

Planhandlingar för tidigare upphävande, beslutat 2020-11-24

Fastighetsförteckning

Samrådsredogörelse

Övriga handlingar

Undersökning av behovet att upprätta en strategisk miljöbedömning.

Samtliga handlingar och utredningar som Trafikverket har tagit fram och som hänvisas i denna planbeskrivning går att läsa på Trafikverkets webbplats.

Planförfarande

Detta upphävande handläggs med ett förenklat standardförfarande. Detta innebär att planförslaget kan gå direkt från samråd och samrådsredogörelse till antagande och att samrådet blir det enda tillfället att lämna synpunkter för att sedan ha rätt att överklaga beslutet. Se processbeskrivning på nästa sida.

För att ett förenklat standardförfarande ska kunna tillämpas för ett upphävande ska:

- Genomförandetiden ha gått ut för den detaljplan som avses upphävas.
- Upphävandet vara förenlig med översiktsplanen och Länsstyrelsens granskningsyttrande över översiktsplanen.
- Upphävandet inte vara av betydande intresse för allmänheten eller av stor betydelse i övrigt.
- Upphävandet inte kunna antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Upphävandet bedöms vara förenligt med dessa punkter och kan därför handläggas med ett förenklat standardförfarande.

Detaljplan

En detaljplan är det verktyg som kommunen använder sig av för att reglera användningen av mark- och vattenområden i kommunen. En detaljplan ska bestå av en plankarta som är juridiskt bindande och en planbeskrivning. I vissa detaljplaner kompletteras detaljplanen med illustrationskarta, program och/eller miljökonsekvensbeskrivning. Detaljplanekartan styr hur marken och vattenområden får användas genom exempelvis bestämmelser som bostäder, handel och park. Kartan kan även reglera bland annat byggnadsstorlek, byggnadshöjd, avstånd mellan byggnader och tomtgräns. Planbeskrivningen har ingen egen rättsverkan utan har som syfte är att underlätta förståelsen för planförslagets innebörd. I planbeskrivningen ska planens syfte, förutsättningar, konsekvenser och hur planen ska genomföras redovisas. Skälen till planens utformning och de bestämmelser som finns i plankartan ska även motiveras och eventuella avsteg från kommunens översiktsplan ska framföras.

Upphävande av detaljplan

Om en detaljplan är inaktuell eller förhindrar en önskvärd utveckling kan kommunen upphäva hela eller delar av detaljplanen. Vid ett upphävande av en detaljplan uppstår ett planlöst läge. Om någon avser att utföra en lovpliktig åtgärd på platsen behöver kommunen bedöma om åtgärden kräver en ny detaljplan eller om åtgärden kan prövas direkt genom bygglov. Ett upphävande av en detaljplan kan både initieras av kommunen själva och av någon annan aktör som planerar att vidta en åtgärd som förutsätter att en detaljplan upphävs.

Framtagandeprocess för detaljplan med förenklat standardförfarande

Planbesked

Planprocessen påbörjas genom att en exploatör eller en annan privat aktör ansöker om planbesked. Ett ärende kan även väckas genom att kommunen själva initierar planläggning av ett område. Tjänstemän på planavdelningen tar fram underlag och utreder möjligheten att planlägga området enligt föreslagen markanvändning. Därefter beslutar samhällsbyggnadsnämnden om startbeslut för planen och återkopplar till aktören om planläggning ska påbörjas eller inte genom ett planbesked.

Samråd

Om ärendet får startbeslut kan planavdelningen påbörja arbeta med att upprätta en planhandling inför samråd. Genom samrådet kan kommunen samla in ett brett kunskapsunderlag som ökar möjligheterna till att framställa en plan som reglerar en önskvärd markanvändning utifrån olika intressen. De som har rätt att delta vid samrådet och ge synpunkter är sakägare, länsstyrelsen, lantmäteriet, andra berörda kommuner, kommunala myndigheter och andra som kan anses ha ett väsentligt intresse i planen. Samrådstiden varierar och tiden för samråd offentliggörs i tidningen.

Synpunkter ska lämnas in skriftligen under samrådstiden och skickas till Mullsjö kommun, Box 47, 565 21 Mullsjö eller via e-post till planobygg@mullsjö.se. De synpunkter som inkommer sammanställs och kommenteras av kommunen i en samrådsredogörelse. Planförslaget korrigeras sedan utifrån samrådsredogörelsen.

Antagande

När granskningsutlåtandet är utskickat kan planförslaget antas av kommunfullmäktige. Efter antagandet kan de sakägare som lämnat in skriftliga synpunkter vid samrådet eller granskningen och vars synpunkter inte har tillgodosetts överklaga beslutet hos Mark- och miljödomstolen. Överklagandet ska göras inom 3 veckor från det att beslutet om antagande har offentliggjorts.

Laga kraft

När överklagandetiden har gått ut och om ingen har överklagat, vinner detaljplanen laga kraft. Vid överklagande av detaljplanen prövas fallet av Mark- och miljödomstolen och kan sedan överklagas vidare till Mark- och miljööverdomstolen. När fallet har avgjorts i domstolen kan planen antingen upphävas eller vinna laga kraft.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	5
Inledning	6
Bakgrund	6
Syfte	6
Plandata	7
Läge	7
Areal	7
Markägoförhållanden	7
Planförslag	8
Upphävandets huvuddrag	8
Avgränsning av upphävandeområde	8
Tidigare ställningstaganden	9
Gällande detaljplan	9
Översiktsplan	9
Vägplan	10
Planeringsförutsättningar och konsekvenser	11
Mark och vatten	11
Kulturvärden	12
Riksintressen	12
Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. Miljöbalken	13
Miljökvalitetsnormer	13
Miljö	14
Hälsa och säkerhet	14
Fysisk miljö	16
Sammanfattning av konsekvenser	17
Genomförandefrågor	18
Fastighetsrättsliga frågor Fastighetsbildning	18
Tekniska frågor	18
Ekonomiska frågor	19
Organisatoriska frågor	19
Medverkande tjänstemän	19

Inledning

Bakgrund

Trafikverket har sedan 2020 planerat en ombyggnation av väg 26/47 mellan Mullsjö och Slättäng. Väg 26 sträcker sig mellan Halmstad och Mora, via Jönköping och Kristinehamn och är av särskild nationell betydelse eftersom den ingår i det nationella stamvägnätet. Väg 47 kopplar samman Oskarshamn och Trollhättan och är en viktig pendlingsväg mellan sydöstra Skaraborg, Mullsjö och Jönköping. Väg 26/47 utgör därav en betydelsefull förbindelse mellan södra Halland, Jönköpingsregionen, Skaraborg, Värmland och Dalarna.

Sträckan mellan Mullsjö och Slättäng är cirka 15 kilometer lång och utgörs av en 8 meter bred väg. Vägen är prioriterad för både godstransporter, långväga personresor och dagliga personresor. Viltstängsel och mötesseparering saknas längs den aktuella vägsträckan, vägen är smal och det finns flera korsningar och anslutningar till vägen. Detta innebär att framkomligheten är begränsad och att risken för olyckor är stor längs sträckan mellan Mullsjö och Slättäng. Då sträckningen har höga trafiksiffror men en låg vägstandard har Trafikverket beslutat att åtgärder för att öka framkomligheten och trafiksäkerheten bör utföras.

Ombyggnationen av väg 26/47 planeras utföras genom en breddning av den befintliga vägen till en mötesfri väg. Genom breddningen kommer plats ges åt ett mitträcke och ett ytterligare körfält på vissa sträckor, vilket gör vägen till en så kallad gles 2+1 väg. För att minska olycksrisken föreslås viltåtgärder med viltstängsel och faunapassager längs den aktuella sträckan och att antalet anslutande vägar ska reduceras. Trafikverket föreslår även en ny sträckning, en förbifart som är lokaliserad öster om Broholm. Den nya vägen sträcker sig mellan Broholm och Björsjöhage och innebär att en ny planskild korsning kommer att behöva anläggas vid Björsjöhage.

För att kunna möjliggöra en planskild korsning så som Trafikverket föreslår krävs att en del av detaljplan för fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl. upphävs.

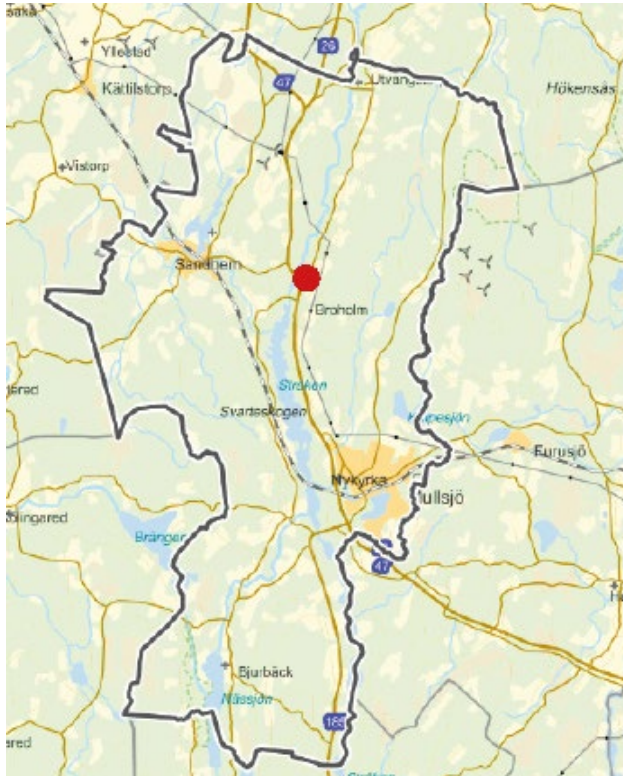
Syfte

Syftet med upphävandet är att möjliggöra Trafikverkets vägplan för väg 26/47 mellan Mullsjö och Slättäng. Vägplanen innebär för Björsjöhage utökad vägbredd, bullerskydd samt en ny lokalgata som har anlagts på naturmark vilket med upphävandet kommer bli planenlig.

Plandata

Läge

Planområdet är beläget i Björsjöhage, öster om ån Tidan och väg 26/47. Björsjöhage är lokaliserad cirka 7 km från Mullsjö tätort och 4 km från Sandhem.

Figur 1. Lokaliseringsbild i förhållande till Mullsjö kommun.

Areal

Området som föreslås upphävas är cirka 1,85 hektar.

Området utgörs i gällande detaljplan av cirka 1,25 hektar naturmark med egenskapsbestämmelsen ”Område inom vilket vattentäkt inte får lokaliseras”, cirka 3000 kvadratmeter infiltration, cirka 600 kvadratmeter angöring och cirka 300 kvadratmeter bostad med prickmark samt cirka 2300 kvadratmeter länsväg och cirka 160 kvadratmeter lokalväg.

Markägoförhållanden

Området som omfattas av upphävandet gäller delar av fastigheterna Hjortåsen 2:1, som ägs av svenska kyrkan och Björsjöhage 1:20 och Hulan 1:1 som är i privat ägo.

Planförslag

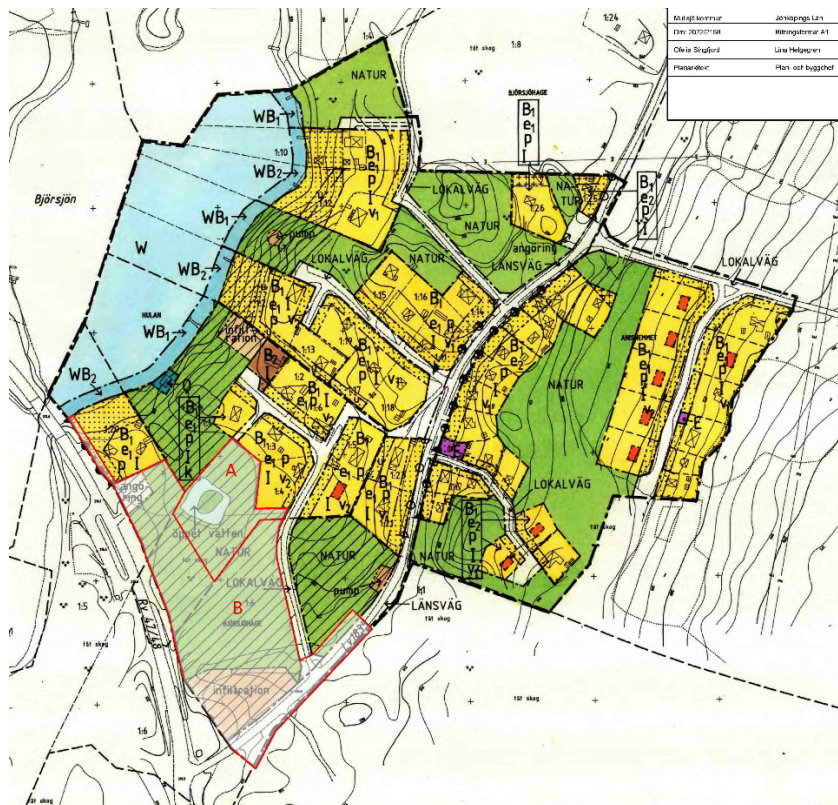
Upphävandets huvuddrag

Området som föreslås upphävas gäller del av detaljplanen ”fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl.”. Ett upphävande innebär att området som avser upphävandet inte längre är reglerat och därmed uppstår ett planlöst läge. Området som föreslås upphävas är cirka 1,85 hektar och redovisas i plankartan med B, röd linje och skraffering.

Avgränsning av upphävandeområde

Området som upphävandet avser är avgränsat utifrån Trafikverkets vägplan för att säkerställa att den projekterade utformningen av vägen och de bulleråtgärder som är planerad inte blir planstridiga.

2020 upphävdes en del av gällande detaljplan på fastigheten Hulan 1:1 ”se bild nedan” vilket kommer knyta samman med denna avgränsning. I vägplanen föreslås att utfarten till fastigheten Björsjöhage 1:20 stängs av. En ny väg har tillkommit som leder till lokalvägen. Den nya vägen omfattas av både naturmark och området som upphävdes 2020. Vägen kommer ersätta den utfart som förväntas bli avstängd. Området föreslås upphävas fram till planområdesgränsen i gällande detaljplan ut mot väg 26/47 och 150 meter in på länsvägen. Cirka 450 kvadratmeter naturmark föreslås även upphävas som gränsar till länsväg 1835. Gränsen är belägen 8 meter från vägområdet. Bostadsmarken som föreslås upphävas är en remsa på cirka 300 kvadratmeter. Den är avgränsad från prickmarken och sex meter mot vägen och bedöms inte påverka fastighetens rätt att söka lov på de grunder som gällande detaljplan tillåter. Se bild nedan.

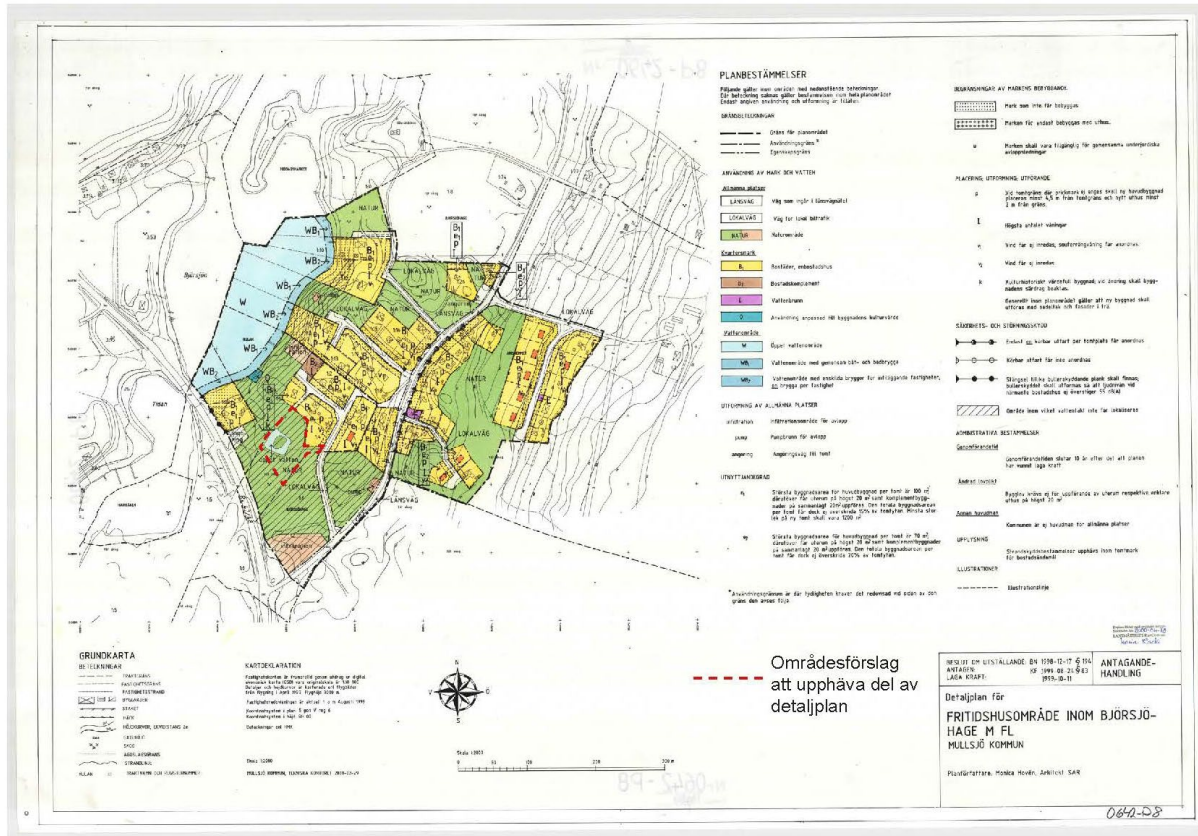

Figur 2. Område som föreslås upphävas ligger inom område B och område A är upphävt sedan 2020.

Tidigare ställningstaganden

Gällande detaljplan

Gällande detaljplan ”fritidshusområde inom Björsjöbage m.fl.” vann laga kraft 1999-10-11 med en genomförandetid på 10 år. Planens huvudsyfte var att ge förutsättningar för en VA-sanering, fastställa byggnadsåtgärder inom befintlig bebyggelse samt ge underlag för eventuell avstyckning av arrendetomter. 2020-11-24 beslutade kommunfullmäktige att upphäva en del av naturmarken inom detaljplanen, på fastigheten Hulan 1:1 för att möjliggöra nya tomter samt en ny väg för anslutning till dessa.

Figur 3. Gällande detaljplan för fritidshusområde inom Björsjöbage m.fl.

Översiktsplan

I Mullsjö kommun översiktsplan 2017 pekades vägen mellan Månseryd - Mullsjö ut som prioriterad vägsträcka för utveckling. Sedan översiktsplanen antogs har utbyggnaden av vägsträckan Månseryd - Mullsjö färdigställts. Sträckan Mullsjö – Slättäng är i direkt förbindelse med den redan utbyggda vägsträckan och att fortsätta utbyggnaden även på denna sträcka blir därför en naturlig utvecklingsinriktning för att skapa en enhetlig vägstruktur.

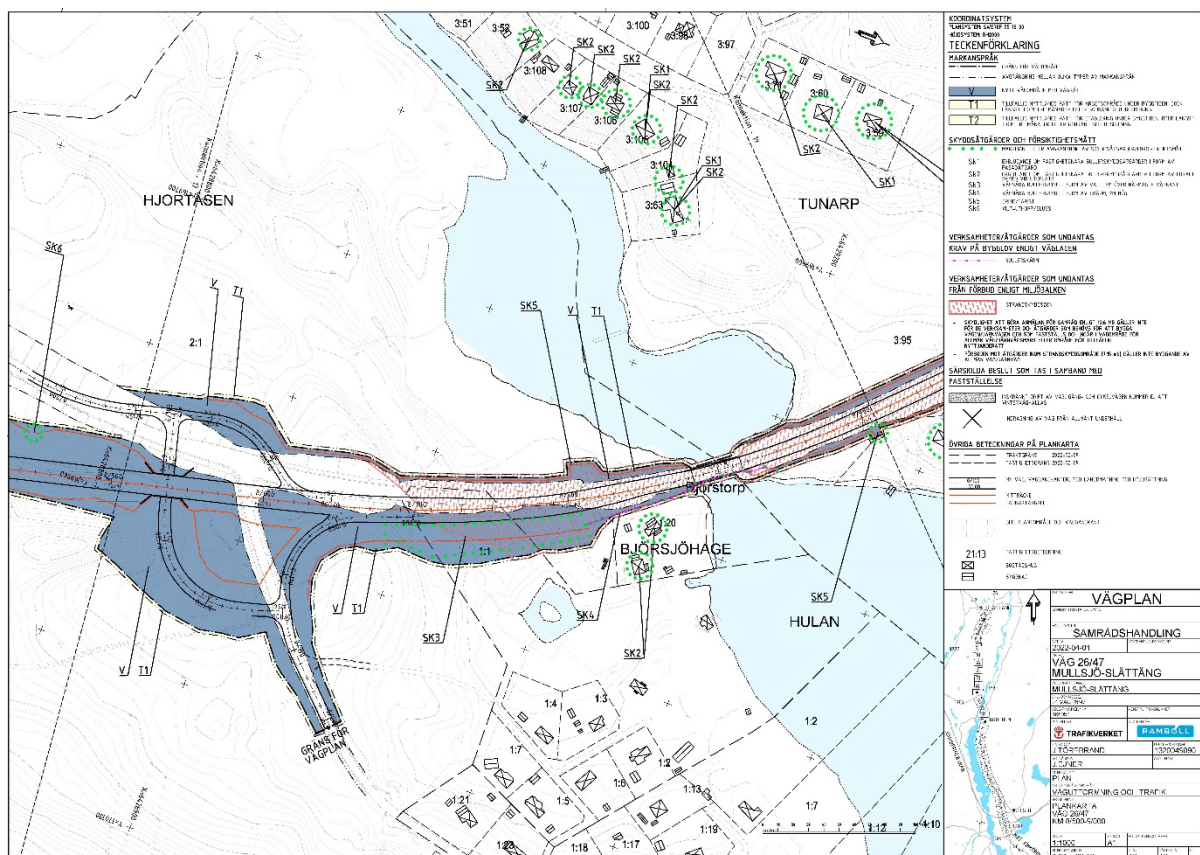
Förslaget att upphäva en del av den gällande detaljplanen anses vara förenligt med översiktsplanens visioner och mål för kommunens utveckling.

Vägplan

Upphävandeområdet ingår i utbredningsområdet för vägplan: Väg 26/47, delen Mullsjö - Slättäng. Utbyggnaden av väg 26/47 enligt den utveckling som vägplanen föreslår strider mot gällande detaljplans bestämmelser. Ett upphävande av del av detaljplanen; ”fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl.” krävs därför för att möjliggöra Trafikverkets projekterade nya utformningen av vägen.

Inom Björsjöhage föreslås ändringar av befintlig vägsträckning i form av en ny planskild korsning för biltrafik. Utrymmet under bron är anpassat att ge utrymme för gång- och cykeltrafik att röra sig i vägrenen. Under bron ska även vilt kunna ta sig. Under bron över Tidan planeras även en mindre faunapassage i form av en spång med syfte att fungera som en torr passage för småvilt.

Inom området som föreslås upphävas inom parkmark och bostadsmark kommer ett nytt vägområde med vägrätt att tillkomma, faunastängsel samt skyddsåtgärder i form av bullervall samt bullerskärm.

Figur 4. Plankarta av del av vägplan ”väg 26/47, delen Mullsjö-slättäng”, hämtad från trafikverkets webbplats.

Planeringsförutsättningar och konsekvenser

Mark och vatten

Mark och vegetation

Inom upphävandeområdet är ett mindre naturområde beläget vilket även är reglerat inom detaljplanen. Naturområdet består av blandskog. Andra planbestämmelser som påverkas av upphävandet är mark för infiltration som består av öppenmark, prickmark inom bostadsmark som består av en slänt samt vägområde.

Genom ett upphävande kommer marken inom upphävandeområdet inte längre vara reglerad och åtgärder som påverkar markens användning kommer sökas genom lov. Det innebär också att Trafikverkets vägplan är möjlig att genomföra. Gällande detaljplan hade som syfte att till stor del skapa förutsättningar för en VA-sanering inom området. I gällande detaljplan är därför infiltration planlagt på flera ställen varav ett inom upphävandeområdet. Infiltrationen inom upphävandeområdet används däremot inte idag och området i sin helhet med de förutsättningar som finns i området bedöms därför inte påverkas av att området upphävs. Det beror på att det inte finns planer på en så stor utveckling inom Björsjöhage att den infiltrationen för avlopp skulle behövas i framtiden.

De konsekvenser som vägplanen medför är att den asfalterade marken ökar, både genom breddning och den planerade nya planskilda korsningen. Därmed kommer ovanstående förhållanden att påverkas främst genom att andelen grönområde kommer att minska.

Geotekniska förhållanden

Marken inom upphävandeområdet består av jordarten isälvssediment och ingår i Stråkendalen. Stråkendalen är en lång sprickdal med stora nivåskillnader mellan dalgångsbotten och omgivande toppar, där stora volymer isälvssediment med olika avlagringsformationer gör dalen unik.

Bedömningen är att ett upphävande inte har någon direkt påverkan på de geotekniska förhållandena. Trafikverket bedömer de geotekniska förhållanden som generellt goda och bedömer därför att inga stabilitets- eller sättningsproblem kommer att uppkomma vid vägplanens genomförande. Vid ett genomförande av vägplanen bör massbalans eftersträvas och nya vägslänter bör återställas med avbaningsmassor samt erosionssäkras i samband med anläggningen av vägen.

Hotade och skyddade arter

Det finns inga kända hotade eller skyddade arter inom upphävandeområdet enligt artportalen samt kommunens underlag som gäller grönstruktur.

Däremot finns bra livsmiljöer för fladdermöss i anslutning till upphävandeområdet, vid Tidån och Broholm. Trafikverket planerar därför att anlägga bländskyddade bullerskydd vid bron över Tidån och anpassa förbifarten genom utformning för att minska ljus- och ljudstörningar.

Invasiva arter

Inom upphävandeområdet har blomsterlupin identifierats som är en invasiv art. Naturvårdsverket rekommenderar att utrota invasiva arter då de snabbt sprider sig och orsakar allvarliga skador på bland annat ekosystem och infrastruktur.

I ett upphävande av en del av detaljplanen har inte frågan utreds mer specifikt, utan kommer att hanteras vid ett framtida genomförande av vägplanen.

Vid ett genomförande av Trafikverkets vägplan kommer dessa att hanteras, vilket minskar riskerna för en fortsatt spridning. Vägplanen bedöms därför ge en positiv påverkan på områdets naturmiljö.

Kulturvärden

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom upphävandeområdet enligt Riksantikvarieämbetets kartunderlag.

Riksintressen

Riksintresse för naturvård

Stråkendalen – Bottnarydsfältet är ett riksintresse för naturvård 3 kap. 6 § miljöbalken och sträcker sig från Bottnaryd samhälle och slutar strax efter Björsjöhage. Riksintressets geografiska utbredning utgör stora mängder geologiska formationer såsom bland annat, ås, kamé- och isälvsdelta, som bedöms som riksvärde. Stråken som är den 2 mil långa sjön som ligger inom riksintresset utgör ett värdefullt vatten och har höga natur och geologiska värden. Området är också särskilt intressant då det utgör ett exempel på ett geologiskt utvecklingsförlopp i samband med att inlandsisen smälte.

Genom ett upphävande av del av gällande detaljplan kommer parkmarken inom upphävandeområdet inte längre vara planlagd och reglerad. Upphävandet i sig förväntas inte ha någon påverkan på riksintresset för naturvård men kan komma att påverkas vid ett framtida genomförande av Trafikverkets vägplan.

Trafikverket har bedömt hela vägplanens påverkan på riksintresset som en helhet och har därför inte undersökt detta berörda område specifikt. De bedömer att ombyggnationen kan komma att ha en viss negativ påverkan på moränryggarna i landskapet och möjligen även på kaméländskapet. Det beror främst på de släntförändringar som kommer ske genom breddningen av vägen. Trafikverket bedömer att påverkan på riksintresset för naturvård är försumbar. Trafikverket ansvarar även för att riksintresset för naturvård påverkas i så liten mån som möjligt genom anpassningar vid utformning av vägen samt att området ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön.

Riksintresse för kommunikation

Vägen 26/47 är utpekad som riksintresse för kommunikation enligt 3 kap. 8§ miljöbalken. Vägen utgör fyra olika funktioner av riksintresse; funktionellt prioriterat vägnät för godstransporter, funktionellt prioriterat vägnät för långväga personresor, rekommenderad färdväg för farligt gods och vägar som binder samman anläggningar av riksintresse.

På en väg som är funktionellt prioriterade för godstransporter ska en jämn hastighet kunna hållas, då det bidrar till mindre utsläpp, buller och bränslekostnader. Vidare är det viktigt att vägen har goda förbindelser med noder för omlastning och destinationspunkter för gods. De vägar som är funktionellt prioriterade för långväga personresor ska vara kopplade till boendeorter eller arbetsplatser och säkra en god framkomlighet och tillgänglighet för personresor. Vägar som är rekommenderade färdvägar för farligt gods är vägar som ska ha god trafiksäkerhetsstandard. Om en olycka inträffar ska vägarna och dess omgivning vara utformade på ett sådant sätt att konsekvenserna av olyckan begränsas. En väg som binder samman anläggningar av riksintresse har en viktig roll för att skapa en sammanhängande struktur i transportnätet. Genom att säkerställa att transporter från och till riksintressanta anläggningar fungerar kan vägarna bidra till att de riksintressanta anläggningars funktioner bibehålls.

Riksintresset ingår inte inom området som föreslås upphävas däremot är riksintresset relevant utifrån att upphävandet möjliggör Trafikverkets vägplan och kommer därför att bli ett riksintresse inom det upphävda området.

Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap. Miljöbalken

Hushållningsbestämmelserna gäller för jordbruksmark, skogsbruksmark, stora oexploaterade områden och ekologiska särskilt känsliga områden. Området som avser upphävandet påverkas inte av något sådant område som gäller för hushållningsbestämmelserna.

Miljö kvalitetsnormer

Miljö kvalitetsnormer reglerar kvaliteten på mark, luft, vatten eller miljön i övrigt. Normernas syfte är att skydda människors hälsa eller miljön och utgörs av gränsvärden och målsättningar som ska följas vid åtgärder eller planering som regleras av plan- och bygglagen.

Ett upphävande bedöms inte påverka miljö kvalitetsnormerna utifrån buller, luft och vatten däremot har Trafikverket vid framtagandet av vägplanen även tagit fram en miljökonsekvensbeskrivning för att utreda påverkan och de konsekvenser som vägplanen kan medföra. Trafikverket bedömer att miljö kvalitetsnormen för luft inte kommer att överskridas av vägen. Miljö kvalitetsnormer för vatten kan komma att påverkas i liten omfattning, främst vid byggskedet genom grumling, damning och läckage från arbetsmaskiner. Risker kommer att utredas vidare och åtgärder för att säkra att riktvärdena inte överskrids bedöms kunna hanteras i vägplaneprocessen. Miljö kvalitetsnormen för buller påverkas inte av vägen, men åtgärder vidtas för att nå gällande riktvärden för buller till närliggande bebyggelse detta beskrivs mer ingående under rubriken hälsa och säkerhet, omgivningsbuller. Övriga miljö kvalitetsnormer bedöms inte riskera att överskridas.

Miljö

Strandskydd

Cirka 6000 kvadratmeter av det som upphävs omfattas av strandskyddat område från Tidan. Vid ett genomförande av vägplan krävs en dispens för de åtgärderna som görs inom området som upphävs. Åtgärderna hanteras inom processen för vägplanen.

Dagvatten

Dagvattenavrinningen från upphävandeområdet sker mot ån Tidan. Idag hanteras dagvattnet genom växtbeklädda diken och slänter där vattnet kan infiltreras och transporterats vidare.

Ett upphävande av del av detaljplanen fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl. kommer inte ha en direkt påverkan på dagvattenflödena. Vid ett genomförande av Trafikverkets vägplan innebär det däremot att hårdgjord yta kommer att inom upphävandeområdet, vilket förväntas påverka dagvattnets mängd och flöde. Vid ett genomförande av vägplanen ansvarar Trafikverket för åtgärder för dagvattenhantering och infiltration om behovet finns. Trafikverket beskriver i samrådsförslaget till vägplan ”Väg 26/47, delen Mullsjö – Slättäng” att avvattning fortsättningsvis kommer att ske via öppna diken, slänter med infiltrationsmöjlighet samt trummor för genomledning av vatten under väg. Dagvattenhantering från vägen ska utformas på ett sådant sätt att ingen direktavrinning sker till närliggande vattendrag vilket i det här fallet är Tidan.

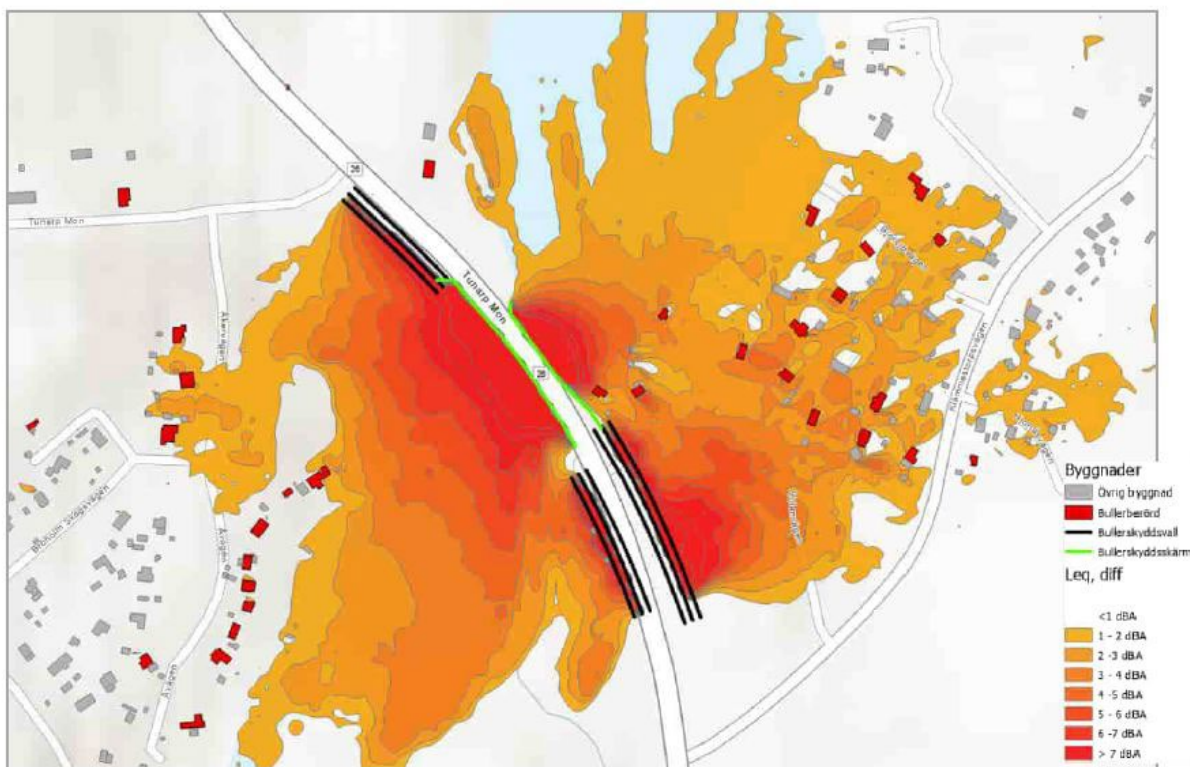
Hälsa och säkerhet

Omgivningsbuller

Väg 26/47 som har en hastighetsbegränsning på 80 km/h som gränsar till ett fritidshusområde med blandat fritidshus och permanentbostäder. Några av dessa ligger väldigt nära men medparten är placerade drygt 100 meter från vägen.

Trafikverket har 2022-04-01 tagit fram dokumentet ”Rapport Bullerutredning RV 26 Mullsjö – Slättäng” för att utreda hur närliggande bebyggelse kommer att påverkas av vägplanen och redovisa de åtgärder som krävs för att klara bullernivåerna. Trafiken beräknas öka fram till 2040, vilket kommer medföra ökade ljudnivåer och bullerstörningar i framtiden. I Trafikverkets vägplan föreslår man även en ökning av hastigheten från 80 km/h till 100 km/h vilket även detta kommer ge konsekvenser på ökade ljudnivåer. (tung trafik begränsas fortfarande till 80 km/h).

Inom Björsjöhage detaljplan är det 15 fastigheter som beräknas påverkas av de ökade bullernivåerna och överskrider riktvärdet på 55 dB vid fasad. Genom föreslagna åtgärder, en 110 meter lång och 2 meter hög bullerskärm och en 150 meter lång och 4 meter hög bullerskyddsvall (se bild på sida 15) kommer 14 av dessa fastigheter att klara bullernivåerna. Trafikverket föreslår att Björsjöhage 1:20, som är den fastighet som ligger närmst vägen, uteplatsåtgärder för de två byggnaderna som ligger på fastigheter för att hålla bullernivån inom riktvärdena.

Figur 5. Bild från Trafikverkets bullerutredning som visar dB(A) samt bullervall och bullerskydd. Bilden är hämtad från Trafikverkets webbplats.

Risk för olycka

En risk identifieras genom att sannolikheten för en oönskad händelse och konsekvensen av den oönskade händelsen slås samman. De händelser som kan medföra en risk är sådana som sker oväntat och som kan bidra till negativa konsekvenser för omgivningen.

Inom upphävandeområdet sträcker sig en del av väg 26/47, vilket är en rekommenderad väg för farligt gods. Detta innebär att konsekvenserna om en olycka skulle uppstå har en ökad risk att påverka människor, miljö eller egendom på ett negativt sätt.

Förslaget om upphävande bedöms inte ha någon direkt påverkan på risken för olycka inom upphävandeområdet. Trafiken på väg 26/47 beräknas öka i framtiden och detsamma gäller för transporter med farligt gods. Trafikökningen förväntas ske även om vägen inte byggs ut enligt Trafikverkets vägplan. Vid ett genomförande av vägplanen kommer dock väg 26/47 kunna konkurrera med vägar som har sämre standard och lägre hastighetsbegränsningar. Detta kan bidra till en ytterligare trafikökning och därmed en förhöjd risk för olycka. Genom att hastighetsbegränsningen höjs i förslaget till vägplan kommer även konsekvenserna vid en möjlig olycka att öka. Utformningen av vägen, med planerade skyddsåtgärder kommer dock att öka trafiksäkerheten utmed vägen. Skyddsåtgärderna bidrar till färre frontalkrockar och viltolyckor, och därav bedöms risken för olycka totalt sett minska genom en utbyggnad av vägen. Den samlade bedömningen av Trafikverket är att vägplanen innebära en förbättrad trafiksäkerhet jämfört med idag och att riskerna kopplade till farligt gods är acceptabla.

Risk för översvämning

Under 2022 tog WSP fram en skyfallskartering över delar av Mullsjö kommun. Skyfallskarteringen visar att det i dagsläget inte finns någon risk för översvämning inom området som planeras upphävas eller områden runt omkring.

Ett upphävande av del av gällande detaljplan har ingen direkt påverkan på översvämningsrisken i området. Vid ett genomförande av den vägplan som Trafikverket föreslår kommer andel hårdgjord yta att öka jämfört med idag vilket gör att det finns risk för ökade vattenflöden och att en större mängd dagvatten samlas. Vägplanen medför därför en ökad risk för översvämning och kommer därmed att hanteras av Trafikverket och att åtgärder som krävs utförs. Under rubriken dagvatten på sida 14 beskrivs de åtgärder som Trafikverket föreslår.

Förorenad mark

Inom planområdet och området runt omkring finns inget utpekade område för potentiellt förorenat område.

Fysisk miljö

Social hållbarhet

Björsjöhage är ett bostadsområde med blandat fritidshus och permanentbostäder och är en viktig del i sträckan mellan Mullsjö tätort, Broholm och Sandhem. Ett upphävande av del av detaljplan fritidshusområde inom Björsjöhage m.fl. bedöms inte få några negativa sociala konsekvenser.

Ett genomförande av Trafikverkets vägplan kan ge både positiva och negativa konsekvenser gällande social hållbarhet. De positiva konsekvenserna är att vägen blir tillgänglig och trafiksäker. Förslaget med en planskild korsning blir det mer säkert för gång- och cykel att ta sig över vägen. Vidare kommer utbyggnaden av väg 26/47 att göra det mer effektivt för människor att vardagspendla med bil. I Trafikverkets vägplan finns förslag på gång- och cykelväg vilket skulle öka trafiksäkerheten för gång- och cykeltrafikanter.

Negativa konsekvenser som kan uppkomma är ökad trafikbuller under byggnationen av vägen samt en förändrad landskapsbild av omgivningen. Under byggskedet kan även tillgängligheten till platser kring vägen och framkomligheten på vägen påverkas.

Trafik

Intill upphävandeområdet sträcker sig väg 26/47. Idag används vägen både för långväga resor, vardagsresor och godstrafik. Hastighetsbegränsningen på den aktuella sträckan är 80 km/h. Väg 26/47 är en strategiskt viktig väg som sträcker sig mellan södra Halland, Jönköpingsregionen, Skaraborg, Värmland och Dalarna och är av särskild nationell betydelse eftersom den ingår i det nationella stamvägnätet. Utmed vägsträcka finns varken kollektivtrafik eller gång- och cykelväg.

Trafiken på hela sträckan mellan Mullsjö och Slättäng har ökat med cirka 60 procent under perioden 1998–2019. Trafikflödena inom upphävandeområdet var år 2019 totalt 6140 fordon per dygn, varav 1540 fordon bestod av tung trafik. Enligt en prognos för år 2047 bedöms trafikflödena inom upphävandeområdet öka till 8650 fordon per dygn totalt och till 2380 fordon per dygn bestående av tung trafik.

Ett upphävande av del av gällande detaljplan påverkar inte trafikförhållandena däremot möjliggör det en ny vägplan som kan komma att påverka trafiken inom det upphävda området. Ett genomförande av vägplanen förväntas trafiksäkerheten och framkomligheten att öka, vilket också kan bidra till en ökad trafikmängd.

Sammanfattning av konsekvenser

Den huvudsakliga konsekvensen av att upphäva en del av den gällande detaljplanen är att marken inom upphävandeområdet inte längre kommer vara reglerad. Det kommer därmed inte finnas några bestämmelser för marken utan andra åtgärder kan vara möjliga att genomföra. Med ett upphävande möjliggörs därmed Trafikverkets vägplan och det är därför viktigt att beakta vägplanens konsekvenser vid ett beslut om antagande av upphävandet. Upphävandet som sådant bedöms inte bidra till några andra direkta konsekvenser.

En viktig konsekvens som vägplanen medför är att ytor med hårdgjord yta ökar och att andelen grönområde kommer att minska. I vägplanen föreslås både en breddning och en planskild korsning som skapar en större trafiksituation som inte finns idag.

Ett genomförande av vägplanen förväntas påverka riksintressena för både naturvård och kommunikationer. Bedömningen är att vägplanen som helhet kommer ha en viss negativ påverkan på moränryggarna i landskapet och möjligen även på kamélandskapet men att för upphävandeområdet är påverkan försumbar. Påverkan beror främst på de släntförändringar som kommer ske genom breddningen av vägen. Riksintresset för kommunikationer ingår inte inom området som föreslås upphävas om vägen byggs ut enligt vägplanen kommer området ingå i riksintresse för kommunikationer. Det är därför relevant att ta riksintresset i beaktning.

Riksintresset för kommunikationer ingår inte inom området som föreslås upphävas däremot är riksintresset relevant utifrån att upphävandet möjliggör Trafikverkets vägplan och kommer därför att bli ett riksintresse inom det upphävda området.

Trafikverket bedömer att miljö kvalitetsnormen för luft inte kommer att överskridas av vägen. Miljö kvalitetsnormer för vatten kan komma att påverkas i liten omfattning, främst vid byggskedet genom grumling, damning och läckage från arbetsmaskiner. Miljö kvalitetsnormen för buller påverkas inte av vägen, men åtgärder vidtas för att nå gällande riktvärden för buller till närliggande bebyggelse. Inom detaljplanen för Björsjöhage är det 15 fastigheter som beräknas påverkas och överskrider 55 dB vid fasad. Med de bulleråtgärder som föreslås är det en fastighet som inte klarar bullernivåerna och föreslås därför även uteplatsåtgärder för att nå riktvärdet.

Trafiksäkerheten på väg 26/47 bedöms öka både för fordon, gående och cyklister på vägen. Med den nya utformningen planeras skyddsåtgärder och risken för olyckor bedöms därför minska. Vägplanen förväntas bidra till både ökad trafiksäkerheten och framkomligheten som möjligt kommer innebära en ökad trafikmängd på vägen.

Genomförandefrågor

Fastighetsrättsliga frågor

Fastighetsbildning

Fastighetsbildning är inte aktuellt inom upphävandet. Om fastighetsbildning är aktuellt inom genomförande av vägplanen är det Trafikverket som ansvarar att genomföra detta.

Rättigheter

Vägrätt

På de fastigheter som vägplanen planerar att anläggas, kommer denna mark ingå i Trafikverkets vägrätt. Enligt Trafikverket gäller väglagen för ombyggnad av väg 26/47 och mark för vägområde kommer tas i anspråk med vägrätt eller inskränkt vägrätt. Vägrätten ger väghållaren rätt att nyttja mark eller annat utrymme som behövs för vägen. Väghållaren får rätt att i fastighetsägarens ställe bestämma över marken eller utrymmets användning under den tid vägrätten består. Vidare får myndigheten tillgodogöra sig jord- och bergmassor och andra tillgångar som kan utvinnas ur marken eller utrymmet. Vägrätten upphör när vägen dras in. Inskränkt vägrätt innebär att väghållaren inte får full rätt att bestämma över användningen av marken.

För den mark som tas i anspråk utgår ersättning till markägaren.

Ledningsrätt och servitut

Ledningsrätter och servitut som kan komma att beröras av upphävandet återfinns i fastighetsförteckning. En stor del av servitutet har ännu inte kunnat lokaliseras och därför redovisas alla servitut som finns inom de fastigheter som ingår i upphävandeområdet.

Trafikverket ansvarar för hanteringen av befintliga och möjliga framtida ledningsrätter och servitut vid genomförande av vägplanen.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Ett upphävande enligt förslaget kommer inte att påverka befintliga vatten- och avloppsförhållanden.

El och fiber

Vattenfall har ledningar inom upphävandeområdet och ska således hanteras i samband med vägplanens genomförande. Skanova har inga ledningar inom upphävandeområdet och kommer således inte att påverkas.

Avfall

Upphävande av planområdet bedöms inte påverka June Avfall och miljöns möjlighet till sophämtning.

Ekonomiska frågor

Planekonomisk bedömning

Mullsjö kommun ansvarar för upprättandet av aktuellt upphävande. Alla kostnader för upphävandehandlingarnas framtagande och formella handläggning bekostas av kommunen.

Organisatoriska frågor

Förväntad tidplan

Samråd (BN)	Januari 2023
Antagande (KF)	Mars 2023
Laga kraft	April 2023

Medverkande tjänstemän

I planarbetet har följande tjänstemän medverkat:

Ofelia Singfjord, Planarkitekt och planförfattare

Lina Hellegren, Plan- och byggchef.